

Hørings svar til Forslag til ny byggteknisk forskrift (TEK17)

Forslag til ny forskrift.

Se hele høringsuttalelsen som vedlegg.

Se vedlegg

- [Høringsuttalelse TEK17 med vedlegg.pdf](#)
-

§ 1-1. Formål.

I formålsparagrafen er det særskilt nevnt at forskriften skal fremme bærekraftig utvikling til beste for den enkelte, samfunnet og fremtidige generasjoner. Prinsippet om generell utforming skal ivaretas i planleggingen og kravene til det enkelte byggetiltak. Det samme gjelder hensynet til barn og unges oppvekstvilkår og estetisk utforming av omgivelsene.

Det er viktig at TEK17 gjenspeiler og er tilstrekkelig formulert for å fremme disse hensynene.

Se også vedlegg med hele høringsuttalelsen.

Se vedlegg

- [Høringsuttalelse TEK17 med vedlegg.pdf](#)
-

§ 2-1. Dokumentasjon for oppfyllelse av krav. Generelt.

Rådmannen er enig i at tydeligere krav til dokumentasjon vil kunne ha en positiv effekt ved at reglene blir lettere å forstå og etterleve. Om dette også bidrar til at det blir enklere å etterprøve om krav er oppfylt eksempelvis ved kvalitetssikring, uavhengig kontroll og tilsyn, er dette også positivt.

§ 7-3. Sikkerhet mot skred.

Rådmannens støtter forslaget om en presisering og tydeliggjøring av at krav til sikkerhet også gjelder for kvikkleireskred.

§ 8-3. Uteoppholdsareal.

Rådmannen stiller seg positiv til en tydeligere strukturering av kapittelet.

Rådmannen mener derimot det er uheldig om § 8-3 fjernes. Det vil kunne få store negative konsekvenser, særlig for den estetiske utformingen av omgivelsene. Men også for bomiljøkvaliteter, folkehelse og miljø.

Det er et stort tilbakeskritt dersom kvalitetskrav til boliger reduseres.

§ 8-6. Gangatkomst til byggverk med krav om universell utforming.

Vedrørende forslaget om å lempe på bestemmelsene om gangatkomst til byggverk og uteoppholdsareal, så støtter ikke Rådmannen dette. Rådmannen har forståelse for at man ønsker å forenkle ved at bestemmelser harmoniseres, og at det er et ønske om å redusere kostnader, men det bør ikke gå på bekostning av hensynene bak bestemmelsene. Hensikten med plan- og bygningsloven og forskriftene er å bidra til at områder, byer, bebyggelse og enkeltbygg fungerer best mulig. Det er redskap for å gjennomføre overordnede fellesinteresser og sikre gode fysiske omgivelser på alle nivåer.

Ved disse endringene er det sannsynlig at mulighetene for å ha et livsløp i en bolig, reduseres.

Norges Handicapforbund har i sin nåværende veileder «Tilgjengelige bygg og uteområder» oppsatt som kvalitetskrav at det må være minst mulig stigning og at brattere enn 1:20 ikke anses som brukbart for rullestolbrukere.

Nå foreslås det endringer som vil føre til at bygninger og uteområder prosjektert etter foreslåtte bestemmelser, vil bli vanskeligere tilgjengelige for rullestolbrukere. Dette gjelder både lempingen for stigning og færre hvileplan. 3
Man kan se for seg at dette ikke bare vil få utslag i negativ retning for rullestolbrukere, men også andre som er dårlig til bens, barnevogner osv.

Se også hele høringsuttalelsen som er vedlagt.

Se vedlegg

- [Høringsuttalelse TEK17 med vedlegg.pdf](#)
-

§ 8-7. Gangatkomst til uteoppholdsareal med krav om universell utforming.

Vedrørende forslaget om å lempe på bestemmelsene om gangadkomst til byggverk og uteoppholdsareal, så støtter ikke Rådmannen dette. Rådmannen har forståelse for at man ønsker å forenkle ved at bestemmelser harmoniseres, og at det er et ønske om å redusere kostnader, men det bør ikke gå på bekostning av hensynene bak bestemmelsene.

Hensikten med plan- og bygningsloven og forskriftene er å bidra til at områder, byer, bebyggelse og enkeltbygg fungerer best mulig. Det er redskap for å gjennomføre overordnede fellesinteresser og sikre gode fysiske omgivelser på alle nivåer.

Ved disse endringene er det sannsynlig at mulighetene for å ha et livsløp i en bolig, reduseres.

Norges Handicapforbund har i sin nåværende veileder «Tilgjengelige bygg og uteområder» oppsatt som kvalitetskrav at det må være minst mulig stigning og at brattere enn 1:20 ikke anses som brukbart for rullestolbrukere.

Nå foreslås det endringer som vil føre til at bygninger og uteområder prosjektert etter foreslåtte bestemmelser, vil bli vanskeligere tilgjengelige for rullestolbrukere. Dette gjelder både lempingen for stigning og færre hvileplan. 3
Man kan se for seg at dette ikke bare vil få utslag i negativ retning for rullestolbrukere, men også andre som er dårlig til bens, barnevogner osv.

Se også hele høringsuttalelsen som er vedlagt.

Se vedlegg

- [Høringsuttalelse TEK17 med vedlegg.pdf](#)
-

§ 8-8. Parkeringsplass og annet oppstillingsareal.

Selv om det av miljømessige årsaker er ønskelig at man reduserer biltrafikken i byggeområdene, er det behov for kjøreadkomst til byggverk. Dette gjelder i hovedsak for utrykningskjøretøy, flytting, varetransport, adkomst for mennesker med nedsatt funksjonsevne m.v. Ved å ta bort en del av kravene, som for eksempel kjøreadkomst og parkering, kan det åpnes for at dette er funksjoner boligkjøpere må betale for i tillegg til boligen.

De aller fleste steder vil det være behov for en viss andel opparbeidede parkeringsplasser i tilknytning til byggverk. Mange kommuner har en del eldre reguleringsplaner som ikke ivaretar parkering.

Rådmannen er derfor av den oppfatning at §§ 8-8 og 8-9 ikke bør utgå, men opprettholdes for å sikre at dette blir ivaretatt også i fremtiden.

Se også hele høringsuttalelsen som er vedlagt.

Se vedlegg

- [Høringsuttalelse TEK17 med vedlegg.pdf](#)
-

§ 11-1. Sikkerhet ved brann.

§ 12-1. Krav til planløsning og universell utforming av byggverk.

Igjen er Rådmannen positiv til en tydeligere strukturering av kapitlet.

De mest vesentlige endringene som angår universell utforming gjelder § 12-6 om endret stigningsforhold i kommunikasjonsvei, § 12-16 med forslag om nytt stigningsforhold på ramper og § 12-21 vedrørende høyde på betjeningspanel samt innføring av begrepet snurektangel.

Det er altså forslag om lempelse til maksimal stigning 1:15. Denne lempelsen kommer også i motstrid med Norges Handicapforbunds kvalitetskrav. Som nevnt i vurdering til kapittel 8 fremgår det i kvalitetskravene et ønske om minst mulig stigning. Brattere enn 1:20 anses ikke brukbart for rullestolbrukere.

Videre ønsker Norges Handicapforbund at alle snusirkler skal være med diameter 1,6 meter, jf. side 56 i «Tilgjengelige bygg og uteområder», ikke 1,5 meter som legges til grunn og som snurektangelet skal være et alternativ til.

Rådmannen støtter ikke endringene som vedrører universell utforming i dette kapitlet.

§ 12-6. Kommunikasjonsvei.

Det er altså forslag om lempelse til maksimal stigning 1:15. Denne lempelsen kommer også i motstrid med Norges Handicapforbunds kvalitetskrav. Som nevnt i vurdering til kapittel 8 fremgår det i kvalitetskravene et ønske om minst mulig stigning. Brattere enn 1:20 anses ikke brukbart for rullestolbrukere.

§ 12-7. Krav til utforming av rom og annet oppholdsareal.

Videre ønsker Norges Handicapforbund at alle snusirkler skal være med diameter 1,6 meter, jf. side 56 i «Tilgjengelige bygg og uteområder», ikke 1,5 meter som legges til grunn og som snurektangelet skal være et alternativ til.

Rådmannen støtter ikke endringene som vedrører universell utforming i dette kapitlet.

Kommunalt råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne fattet følgende vedtak i sitt møte 08.02,17:

"Forslaget om at det som et alternativ til snusirkel på 1,5 meter velges et snurektangel på 1,3 x 1,8 meter vil vanskeliggjøre assistanse. Rådet er engstelige for at færre vil kunne bo hjemme og flere bo på institusjon."

Se vedlagte høringsuttalelse med saksfremstillingen for rådet og hele vedtaket.

Se vedlegg

- [Høringsuttalelse TEK17 med vedlegg.pdf](#)
-

§ 12-10. Bod og oppbevaringsplass.

Vedrørende forenkling og lemping av krav til bod, så nedprioriteres viktigheten av den innvendige boden i forslaget. Men i salgsfremstillinger og lignende er rikelig med bod- og lagringsplass elementer som kan øke verdien på en bolig. Å ha nok lagringsplass øker bokvaliteten og kan dermed også ha effekt på livskvaliteten. For de små enhetene kan man se for seg at behovet for bod er større enn på større enheter.

Det anslås at det er store besparelser knyttet til å lempe på krav om innvendig bod og sportsbod. Rådmannen har forståelse for ønsket om reduksjon av byggekostnader, men det er ikke positivt om endringene fører til besparelser som kun vil komme eiendomsutviklere til gode. Rådmannen støtter ikke forslaget.

Kommunalt råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne fattet i møte 08.02.17 følgende vedtak:

"Mange bevegelseshemmede er avhengig av en rekke tekniske hjelpemidler. Forslaget om fjerning av bod vil vanskeliggjøre oppbevaring av disse."

I høringsbrevet som er vedlagt finnes saksfremstillingen for rådet og hele vedtaket.

Se vedlegg

- [Høringsuttalelse TEK17 med vedlegg.pdf](#)
-

§ 12-16. Rampe.

Det er altså forslag om lempelse til maksimal stigning 1:15. Denne lempelsen kommer også i motstrid med

Norges Handicapforbunds kvalitetskrav. Som nevnt i vurdering til kapittel 8 fremgår det i kvalitetskravene et ønske om minst mulig stigning. Brattere enn 1:20 anses ikke brukbart for rullestolbrukere.

§ 13-4. Termisk inneklima.

Rådmannen er positiv til endringene og presiseringene som gjør kravene tydeligere.

Nytt forslag til § 13-4 vurderer Rådmannen at gir rom for løsninger der det er vinduer og dører som fører til sjakter for utlufting eller tilsvarende. Dette vil gi dårlig bokvalitet og sjanse for mistrivsel, noe som igjen kan føre til dårligere helse. Rådmannen støtter ikke dette forslaget.

§ 13-7. Lys.

Når det gjelder lempelse av bestemmelsen om dagslys i § 13-7 og fjerning av krav om utsyn fra oppholdsrom i § 13-8, mener Rådmannen at dette kan føre til redusert bokvalitet for mange, uansett funksjonsevne. Rådmannen støtter derfor ikke disse endringsforslagene.

Kommunalt råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne fattet i møte 08.02.17 følgende vedtak:

"Rådet er enig i behovet for forenkling og tydeliggjøring av regelverket ut fra erfaring og ny teknologi, men mener at de endringer som foreslås i for stor grad reduserer bokkvaliteten for sårbare grupper som mennesker med nedsatt funksjonsevne."

Se også hele høringsuttalelsen for saksfremstilling før rådet og hele vedtaket.

Se vedlegg

- [Høringsuttalelse TEK17 med vedlegg.pdf](#)
-

§ 13-8. Utsyn.

Når det gjelder lempelse av bestemmelsen om dagslys i § 13-7 og fjerning av krav om utsyn fra oppholdsrom i § 13-8, mener Rådmannen at dette kan føre til redusert bokkvalitet for mange, uansett funksjonsevne. Rådmannen støtter derfor ikke disse endringsforslagene.

Kommunalt råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne fattet i møte 08.02.17 følgende vedtak:

"Rådet er enig i behovet for forenkling og tydeliggjøring av regelverket ut fra erfaring og ny teknologi, men mener at de endringer som foreslås i for stor grad reduserer bokkvaliteten for sårbare grupper som mennesker med nedsatt funksjonsevne."

Se også hele høringsuttalelsen for saksfremstilling før rådet og hele vedtaket.

Se vedlegg

- [Høringsuttalelse TEK17 med vedlegg.pdf](#)
-

§ 13-11. Overflatevann.

Vedørende § 13-11 foreslår Rådmannen at det spesifiseres at overvann skal håndteres på egen grunn.

§ 17-2. Overgangsbestemmelser.

Ved ikrafttredelse av TEK17 foreslås det seks måneder lengre periode med overgangsbestemmelser enn ved lanseringen av TEK10. Det innebærer at frem til 1. januar 2019 kan tiltakshaver velge hvilken TEK det skal prosjekteres etter.

En lengre periode med overgangsbestemmelser vurderer Rådmannen som positivt da ny TEK har mange presiseringer, justeringer og endringer. Perioden med overgangsbestemmelser er derfor viktig for å kunne bli kjent og fortrolig med endringer av krav og strukturen i forskriften.

**Direktoratet For Byggkvalitet
Postboks 8742 Youngstorget**

0183 OSLO

Deres ref.:

Vår ref.:
ALIEERIK
S16/9116

Arkivnr:
L42 &13
L9372/17

Dato:
07.02.2017

Ved henvendelse vennligst oppgi referanse S16/9116.

Høring - Forslag til ny byggt teknisk forskrift (TEK17)

Asker kommune viser til Direktoratet for byggkvalitets høringsbrev av 10.11.2016 med forslag til ny byggt teknisk forskrift (TEK17).

Strukturering, forenkling og tydeliggjøring

Rådmannens vurdering

Rådmannen er positiv til endringene og presiseringene som gjør kravene tydeligere, men frykter at noen av forenklingene vil gi negative utslag. Det gjelder i hovedsak endringene som vedrører universell utforming og øvrige endringer som kan medføre redusert bokvalitet.

Endringene i de enkelte kapitlene

Kapittel 1. Felles bestemmelser

Endringer som gjelder forskriftens anvendelse på særskilte tiltak. Forslag om å lempe og frita studentboliger fra enkelte krav i forskriften, herunder oppheving av krav om bod og redusert krav til snusirkel.

Rådmannens vurdering

I formålsparagrafen er det særskilt nevnt at forskriften skal fremme bærekraftig utvikling til beste for den enkelte, samfunnet og fremtidige generasjoner. Prinsippet om generell utforming skal ivaretas i planleggingen og kravene til det enkelte byggetiltak. Det samme gjelder hensynet til barn og unges oppvekstvilkår og estetisk utforming av omgivelsene.

Det er viktig at TEK17 gjenspeiler og er tilstrekkelig formulert for å fremme disse hensynene.

Kapittel 2. Dokumentasjon for oppfyllelse av krav

Det er foreslått å tydeliggjøre kravene til dokumentasjon for oppfyllelse av krav.

Rådmannens vurdering

Rådmannen er enig i at tydeligere krav til dokumentasjon vil kunne ha en positiv effekt ved at reglene blir lettere å forstå og etterleve. Om dette også bidrar til at

det blir enklere å etterprøve om krav er oppfylt eksempelvis ved kvalitetssikring, uavhengig kontroll og tilsyn, er dette også positivt.

Kapittel 7. Sikkerhet mot naturpåkjenninger

Rådmannens vurdering

Rådmannens støtter forslaget om en presisering og tydeliggjøring av at krav til sikkerhet også gjelder for kvikkleireskred.

Kapittel 8. Opparbeidet uteareal

Rådmannens vurdering

Rådmannen stiller seg positiv til en tydeligere strukturering av kapittelet.

Rådmannen mener derimot det er uheldig om § 8-3 fjernes. Det vil kunne få store negative konsekvenser, særlig for den estetiske utformingen av omgivelsene. Men også for bomiljøkvaliteter, folkehelse og miljø.

Det er et stort tilbakeskritt dersom kvalitetskrav til boliger reduseres.

Selv om det av miljømessige årsaker er ønskelig at man reduserer biltrafikken i byggeområdene, er det behov for kjøreadkomst til byggverk. Dette gjelder i hovedsak for utrykningskjøretøy, flytting, varetransport, adkomst for mennesker med nedsatt funksjonsevne m.v. Ved å ta bort en del av kravene, som for eksempel kjøreadkomst og parkering, kan det åpnes for at dette er funksjoner boligkjøpere må betale for i tillegg til boligen.

De aller fleste steder vil det være behov for en viss andel opparbeidede parkeringsplasser i tilknytning til byggverk. Mange kommuner har en del eldre reguleringsplaner som ikke ivaretar parkering.

Rådmannen er derfor av den oppfatning at §§ 8-8 og 8-9 ikke bør utgå, men opprettholdes for å sikre at dette blir ivaretatt også i fremtiden.

Vedrørende forslaget om å lempe på bestemmelsene om gangadkomst til byggverk og uteoppholdsareal, så støtter ikke Rådmannen dette. Rådmannen har forståelse for at man ønsker å forenkle ved at bestemmelser harmoniseres, og at det er et ønske om å redusere kostnader, men det bør ikke gå på bekostning av hensynene bak bestemmelsene.

Hensikten med plan- og bygningsloven og forskriftene er å bidra til at områder, byer, bebyggelse og enkeltbygg fungerer best mulig. Det er redskap for å gjennomføre overordnede fellesinteresser og sikre gode fysiske omgivelser på alle nivåer.

Ved disse endringene er det sannsynlig at mulighetene for å ha et livsløp i en bolig, reduseres.

Norges Handicapforbund har i sin nåværende veileder «Tilgjengelige bygg og uteområder» oppsatt som kvalitetskrav at det må være minst mulig stigning og at brattere enn 1:20 ikke anses som brukbart for rullestolbrukere.

Nå foreslås det endringer som vil føre til at bygninger og uteområder prosjektert etter foreslåtte bestemmelser, vil bli vanskeligere tilgjengelige for rullestolbrukere. Dette gjelder både lempingen for stigning og færre hvileplan.

Man kan se for seg at dette ikke bare vil få utslag i negativ retning for rullestolbrukere, men også andre som er dårlig til bens, barnevogner osv.

Kapittel 11. Sikkerhet ved brann

Rådmannens vurdering

Rådmannen støtter endringsforslagene.

Kapittel 12. Planløsning og bygningsdeler i byggverk

Rådmannens vurdering

Igjen er Rådmannen positiv til en tydeligere strukturering av kapittelet.

De mest vesentlige endringene som angår universell utforming gjelder § 12-6 om endret stigningsforhold i kommunikasjonsvei, § 12-16 med forslag om nytt stigningsforhold på ramper og § 12-21 vedrørende høyde på betjeningspanel samt innføring av begrepet snurektangel.

Det er altså forslag om lempelse til maksimal stigning 1:15. Denne lempelsen kommer også i motstrid med Norges Handicapforbunds kvalitetskrav. Som nevnt i vurdering til kapittel 8 fremgår det i kvalitetskravene et ønske om minst mulig stigning. Brattere enn 1:20 anses ikke brukbart for rullestolbrukere.

Videre ønsker Norges Handicapforbund at alle snusirkler skal være med diameter 1,6 meter, jf. side 56 i «Tilgjengelige bygg og uteområder», ikke 1,5 meter som legges til grunn og som snurektangelet skal være et alternativ til.

Rådmannen støtter ikke endringene som vedrører universell utforming i dette kapittelet.

Vedrørende forenkling og lemping av krav til bod, så nedprioriteres viktigheten av den innvendige boden i forslaget. Men i salg fremstillinger og lignende er rikelig med bod- og lagringsplass elementer som kan øke verdien på en bolig. Å ha nok lagringsplass øker bokvaliteten og kan dermed også ha effekt på livskvaliteten. For de små enhetene kan man se for seg at behovet for bod er større enn på større enheter.

Det anslås at det er store besparelser knyttet til å lempe på krav om innvendig bod og sportsbod. Rådmannen har forståelse for ønsket om reduksjon av byggekostnader, men det er ikke positivt om endringene fører til besparelser som kun vil komme eiendomsutviklere til gode. Rådmannen støtter ikke forslaget.

Kapittel 13. Inneklima og helse

Rådmannens vurdering

Rådmannen er positiv til endringene og presiseringene som gjør kravene tydeligere.

Nytt forslag til § 13-4 vurderer Rådmannen at gir rom for løsninger der det er vinduer og dører som fører til sjakter for utlufting eller tilsvarende. Dette vil gi dårlig bokvalitet og sjanse for mistrivsel, noe som igjen kan føre til dårligere helse. Rådmannen støtter ikke dette forslaget.

Når det gjelder lempelse av bestemmelsen om dagslys i § 13-7 og fjerning av krav om utsyn fra oppholdsrom i § 13-8, mener Rådmannen at dette kan føre til redusert bokvalitet for mange, uansett funksjonsevne. Rådmannen støtter derfor ikke disse endringsforslagene.

Vedørende § 13-11 foreslår Rådmannen at det spesifiseres at overvann skal håndteres på egen grunn.

Kapittel 15. Installasjoner og anlegg

Rådmannens vurdering

Rådmannen er positiv til at kravene foreslås i punktform. Dette gjør at kravene blir mer forståelige og tydelige og gir mindre rom for misforståelser og tolkning.

Kapittel 17. Ikrafttreden og overgangsbestemmelser

Rådmannens vurdering

Ved ikrafttredelse av TEK17 foreslås det seks måneder lengre periode med overgangsbestemmelser enn ved lanseringen av TEK10. Det innebærer at frem til 1. januar 2019 kan tiltakshaver velge hvilken TEK det skal prosjekteres etter.

En lengre periode med overgangsbestemmelser vurderer Rådmannen som positivt da ny TEK har mange presiseringer, justeringer og endringer. Perioden med overgangsbestemmelser er derfor viktig for å kunne bli kjent og fortrolig med endringer av krav og strukturen i forskriften.

Behandling i kommunalt råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne

Kommunalt råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne (KRFF) avholdt møte 08.02.2017 og behandlet da en sak om endringene som vedrører blant annet universell utforming. Det ble truffet følgende vedtak i møtet:

1.
 - a) Rådet er enig i behovet for forenkling og tydeliggjøring av regelverket ut fra erfaring og ny teknologi, men mener at de endringer som foreslås i for stor grad reduserer bokvaliteten for sårbare grupper som mennesker med nedsatt funksjonsevne.
 - b) Forslaget om at det som et alternativ til snusirkel på 1,5 meter velges et snurektangel på 1,3 x 1,8 meter vil vanskeliggjøre assistanse. Rådet er engstelige for at færre vil kunne bo hjemme og flere bo på institusjon.
 - c) Mange bevegelseshemmede er avhengig av en rekke tekniske hjelpemidler. Forslaget om fjerning av bod vil vanskeliggjøre oppbevaring av disse.
2. Rådet vil derfor støtte de vurderinger som rådmannen gjør og at disse legges til grunn for kommunens uttalelse til høringen.

Saksfremlegget følger som vedlegg til høringsuttalelsen.

Med vennlig hilsen

Lars Bjerke

Rådmann

Dokumentet er elektronisk godkjent i Asker kommune og har derfor ingen håndskrevet signatur.

Vedlegg: Saksfremlegg for KRFF til møte 08.02.2017

Til:

Direktoratet For Byggkvalitet, Postboks 8742 Youngstorget, 0183 OSLO

Saksbehandler: Anne Sophie Lie-Eriksen
Saksnr.: 16/9116

Behandles av:
Kommunalt råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne

Orienteringssak - Høring - Forslag til ny byggteknisk forskrift (TEK17)

Rådmannens forslag til
v e d t a k:

- 1. Rådet tar saken til orientering.**
- 2. Rådet ber om at Asker kommunes uttalelse i høringssaken må inneholde rådmannens innvendinger som kommer frem under punkt 3.**

1. Sammendrag og konklusjon

Forslag til ny teknisk forskrift (TEK17) er ute på høring. Det foreslås mange mindre endringer, disse går i hovedsak på å lempe på eller fjerne krav for å redusere byggekostnader. Mange av disse endringene har konsekvenser for mennesker med nedsatt funksjonsevne. I det følgende vil det redegjøres for de viktigste endringene knyttet til dette.

Rådmannen er ikke positivt innstilt til endringer som vil føre til redusert bo- og livskvalitet for mennesker med nedsatt funksjonsevne.

2. Bakgrunn for saken/saksopplysninger

Tek 17 generelt – Hovedhensikt og utgangspunkt

Hovedhensikten med forslagene til endringer er et enklere og tydeligere regelverk som bidrar til reduserte byggekostnader. Endringene omfatter både forskriften og veiledningen.

TEK17 skal berede grunnen for neste generasjons byggteknisk forskrift. Framtidig regelverk skal tilrettelegge for digital samhandling mellom byggenæringens aktører og mot myndigheter.

Utgangspunktet for forslag til ny byggteknisk forskrift er TEK10. Denne generasjonen av byggteknisk forskrift innførte en rekke nye og skjerpede krav, blant annet:

- universell utforming og tilgjengelighet,
- brannsikkerhet (som følge av krav om tilgjengelighet og universell utforming).

2.1 Strukturering, forenkling og tydeliggjøring

Direktoratet har gjennomført et omfattende arbeid med strukturering, forenkling og tydeliggjøring i forskriften. Tilsvarende gjelder for veiledningen med preaksepterte ytelser som skal publiseres sammen med ny forskrift.

Ytelser som konkretiserer funksjonskravene er gitt både i forskrift og veiledning. Slik vil det fortsatt være, men den oppryddingen som er gjort vil gjøre krav og ytelser enklere å forstå og etterleve. Det har kommet innspill om at en slik opprydding, tydeliggjøring og strukturering av forskriften og veiledning med preaksepterte ytelser er det beste tiltaket for å redusere byggekostnader.

Man ønsker altså:

- å tydeliggjøre krav til dokumentasjon,
- å fjerne anbefalinger i veiledning (for eksempel "bør" og "kan"),
- å få definisjoner inn i forskriften,
- at matematiske avrundingsregler skal gjelde der krav og ytelser er angitt med tallverdier.

2.2.1 De viktigste endringene i kapittel 8 som berører universell utforming

Endringer gjelder § 8-6 og § 8-7 som omhandler gangatkomst til universelt utformet byggverk og uteoppholdsarealer.

- Gangatkomst kan prosjekteres med stigning 1:15. *Kravet i dag er maksimum 1:20.*
- For strekning på inntil 5 meter kan stigning være maksimum 1:12. *Kravet i dag er strekning på inntil 3 meter kan ha stigning på maksimum 1:12.*
- Det skal være hvileplan på minimum 1,6 m x 1,6 m for hver 1,0 m høydeforskjell. *Kravet i dag er hvileplan for hver høydeforskjell på 0,6 m.*

2.2.2 Kort vurdering til endringer i kapittel 8:

Dette er altså lempelser av kravene. Med disse lempelsene blir kravene tilsvarende som eksisterende krav for bygg og uteoppholdsområder som ikke har krav om universell utforming.

Forslaget vil bety at det blir enklere å prosjektere løsninger som tilfredsstillende i forskrift.

Forslaget om lempelse til maksimal stigning 1:15 er imidlertid i motstrid med Norges handikapforbunds kvalitetskrav, side 22 – «Tilgjengelige bygg og uteområder».

Her fremgår en ønske om minst mulig stigning. Brattere enn 1:20 anses ikke brukbart for rullestolbrukere.

2.3.1 De viktigste endringene i kapittel 12 som berører universell utforming

De mest vesentlige endringer gjelder § 12-6 om endret stigningsforhold i kommunikasjonsvei, § 12-16 med forslag om nytt stigningsforhold på ramper og § 12-21 vedrørende høyde på betjeningspanel.

Disse følger i hovedsak samme forslag til endring for gangatkomst og utearealer omtalt i kapittel 8.

- Snurektangel – Begrepet snurektangel innføres. Det skal fortsatt være plass til å snu en rullestol. Prosjekterende kan derimot velge mellom en forhåndsgodkjent løsning med snurektangel på minimum 1,30 meter x 1,80 meter eller en snusirkel på minimum 1,50 diameter.

Gjennom fullskalaforsøk er det påvist at det innenfor et snurektangel 1,30 meter x 1,80 meter er mulig å manøvrere tilsvarende en snusirkel med diameter 1,5 m. Innføring av snurektangel er antatt å kunne gi en redusert kostnad på 35 000 kroner per boenhet.

- Kommunikasjonsvei kan prosjekteres med stigning 1:15. *Kravet i dag er maksimum 1:20.*
- For ramper gjelder endringen at det kan prosjekteres med stigning 1:15 og at det blir krav om hvileplan for hver høydeforskjell på 1 m. *Kravet er i dag maksimalt 1:20 og hvileplan 1,6 m x 1,6 m for hver 0,6 m høydeforskjell.*
- Betjeningspanel skal være plassert med betjeningshøyde mellom 0,8 m og 1,2 m over ferdig gulv. *Dagens krav er høyde mellom 0,8m og 1,1 m.*
- Det blir ikke lenger krav om håndløper i to høyder.

2.3.2 Vurdering til endringer i kapittel 12:

Forslag om lempelse til maksimal stigning 1:15. Denne lempelsen kommer i motstrid med Norges handikapforbunds kvalitetskrav, jf. side 22 i «Tilgjengelige bygg og uteområder».

Som nevnt over fremgår her et ønske om minst mulig stigning. Brattere enn 1:20 anses ikke brukbart for rullestolbrukere.

Norges handikapforbund ønsker at alle snusirkler bør være med diameter 1,6 m. jf. side 56 i «Tilgjengelige bygg og uteområder», ikke 1,5 meter som legges til grunn og som snurektangelet skal være alternativ til.

2.4.1 De viktigste endringene i TEK17 som ikke omhandler universell utforming

Forslag om at krav til innvendig bod bortfaller, jf. § 12-10 bokstav a., og utvendig sportsbod kan halveres for leiligheter på under 50 kvm.

Argumentet for hvorfor krav til innvendig bod er tatt ut, er at dette må kunne reguleres av boligmarkedet. Tilbud og etterspørsel vil avgjøre behovet for å avsette et rom eller areal til bod. Det er anslått at å fjerne innvendig bod vil kunne gi en besparelse på 60 000 kroner per boenhet. Å halvere størrelsen på utvendig sportsbod for små leiligheter anslås å kunne gi en besparelse på 30 000 kroner per boenhet.

Det foreslås også å fjerne kravet til utsyn fra vindu i soverom. Dette begrunnes i at det gir større arkitektonisk frihet og kan gi bedre tomteutnyttelse.

Videre foreslås det at kravet i TEK10 om at rom for varig opphold skal ha vindu fjernes. Dette betyr at tilfredsstillende dagslys ikke nødvendigvis må komme fra vindu, men kan også være dagslys fra glassvegg, glassfasade, glassbygggesten og lignende.

2.4.2 Vurdering vedrørende bod, dagslys og utsyn

I forslaget nedprioriteres viktigheten av den innvendige boden. Men i salgsfremstillinger og lignende er rikelig med bod- og lagringsplass elementer som kan øke verdien på en bolig. Det øker bokvaliteten og kan dermed også ha effekt på livskvaliteten. For de små enhetene kan man se for seg at behovet for bod er større enn på større enheter.

Å fjerne krav til utsyn og lempe på krav til dagslys vil kunne føre til nedsatt livskvalitet uavhengig av funksjonsevne.

3. Rådmannens vurderinger

Rådmannen anser at endringene som foreslås, og som er redegjort for i saken, vil redusere bokvaliteten for mennesker med nedsatt funksjonsevne.

Videre stiller Rådmannen seg negativ til endringer som vil begrense mulighetene for å ha et livsløp i boligen, noe som etter Rådmannens skjønn vil være konsekvensene av de foreslåtte endringene, spesielt de som vedrører universell utforming.

Høringsforslaget har mye fokus på besparelser knyttet til de foreslåtte endringene. Konsekvensen av dette kan være at utbyggere får mulighet til å bygge tettere og med mindre boenheter uten tilfredsstillende krav til universell utforming.

Rådmannen stiller seg positiv til arbeidet som er gjort med strukturering, forenkling og tydeliggjøring. Rådmannen har forståelse for ønsket om reduksjon av byggekostnader, men det er ikke positivt om endringene fører til besparelser som kun vil komme eiendomsutviklere til gode. Særlig er det negativt om endringene fører til redusert bo- og livskvalitet for mennesker med nedsatt funksjonsevne.

Lars Bjerke
rådmann

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

1. Forskriftsspeil
2. Tilgjengelige bygg og kvalitetskrav